

Lovforslag nr. L 173. Fremsat den 12. januar 1989 af skatteministeren (Fogh Rasmussen)

Forslag

til

Lov om ændring af fondsbeskatningsloven

(Lempelse af selvangivelsespligt)

§ 1

I lov om beskatning af fonde, visse foreninger og institutter m.v. (fondsbeskatningsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 514 af 26. august 1988, affattes § 15, stk. 3, således:

»Stk. 3. Fonde, som nævnt i § 1, nr. 1,

- 1) der ikke har indkomst ved erhvervmæssig virksomhed, og hvis indkomst incl. skattefri udbytteindkomst efter fradrag af renteudgifter og administrationsomkostninger ikke overstiger 25.000 kr., kan i stedet for selvangivelse indgive erklæring herom,
- 2) der driver offentligt tilgængelige museer, og som har opnået tilladelse efter § 4, stk. 7, til uden begrænsninger at foretage hensættelser til almenvælgørende eller på anden måde almennyttige kulturelle formål, kan i stedet for selvangivelse indgive erklæring om, at overskuddet udelukkende anvendes til museets formål,

- 3) der har til formål at opføre og drive haller og anlæg til brug for idrætten, at etablere og drive kollegier for unge under uddannelse eller at etablere og drive lette kollektivboliger eller ældreboliger, og som er fritaget for registrering efter § 1, stk. 3, i lov om fonde og visse foreninger eller § 1, stk. 5, i lov om erhvervsdrivende fonde, kan i stedet for selvangivelse indgive erklæring om, at overskuddet udelukkende anvendes til formålet,
- 4) der udelukkende anvender overskuddet til formålet, og hvor forholdene i øvrigt taler herfor, kan af skatteministeren eller den han bemyndiger dertil få tilladelse til at indgive erklæring i stedet for selvangivelse.«

§ 2

Loven har virkning fra og med indkomståret 1988.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslaget har til formål at fritage en række fonde for at indgive selvangivelse.

Før indkomståret 1987 var fonde og foreninger m.v. stort set fritaget for beskatning. Kun fonde og foreninger, der havde indkomst ved erhvervmæssig virksomhed, havde pligt til at indsende selvangivelse. Dette forhold er ændret med gennemførelsen af fondsbeskatningsloven.

Fondsbeskatningsloven gælder for registreringspligtige fonde og foreninger, dvs. fonde og foreninger, der er registreringspligtige efter lov om fonde og visse foreninger eller efter lov om erhvervsdrivende fonde.

Ved fondsbeskatningsloven fik man inddraget omkring 10.000 nye skattesubjekter under et nyt regelsæt, der kan virke administrativt tyngende for navnlig de mindre fonde.

Fondsbeskatningsloven indeholder en regel om, at fonde i den ikke-erhvervmæssige indkomst kan foretage et fradrag på 25.000 kr. efter fradrag af administrationsomkostninger og renteudgifter m.v. Dette bundfradrag bevirker, at en del ikke-erhvervsdrivende fonde med beskeden indkomst ikke vil komme til at betale skat. Det foreslås, at disse fonde i stedet for at udarbejde en selvangivelse indsender en erklæring om, at der ikke er erhvervmæssig indkomst, og at den samlede indkomst, herunder skattefrit udbytte, efter fradrag af renteudgifter og administrationsomkostninger er under 25.000 kr.

Endvidere foreslås, at sportshaller og andre idrætsanlæg organiseret som fonde, ungdomskollegier, lette kollektivboliger og ældreboliger, som konkret er fritaget for registrering efter lov om fonde og visse foreninger § 1, stk. 3, eller lov om erhvervsdrivende fonde § 1, stk. 5, også får mulighed for at indgive en erklæring i stedet for selvangivelse.

Endelig foreslås indsat en bemyndigelsesbestemmelse, hvorefter visse fonde, når særlige grunde taler for det, konkret kan få tilladelse til at indsende erklæring i stedet for selvangivelse.

Lovforslagets indhold

Ifølge fondsbeskatningslovens § 15, stk. 3, kan fonde, der driver offentligt tilgængelige museer, og som har opnået tilladelse efter § 4, stk. 7, til stort set uden begrænsning at foretage hensættelser til almenyttige kulturelle formål, i stedet for selvangivelse indgive erklæring om, at overskuddet udelukkende anvendes til museets formål.

Denne bestemmelse foreslås udvidet således, at en række andre fonde også kan få mulighed for at indgive erklæring i stedet for selvangivelse.

Ad 1)

Det foreslås, at fonde med en indkomst på 25.000 kr. efter fradrag af renteudgifter og administrationsudgifter kan indgive erklæring i stedet for selvangivelse. Til denne indkomst skal medregnes et eventuelt skattefrit datterselskabsudbytte.

Det er en betingelse, at fonden *ikke* har indkomst ved erhvervmæssig virksomhed. Fonde, der har erhvervmæssig indkomst, kan altså ikke anvende erklæringsordningen, uanset den samlede indkomst er under 25.000 kr.

Vurderingen af, om en fond har erhvervmæssig indkomst, skal foretages i overensstemmelse med skattelovgivningens almindelige regler herom, jf. selskabsskattelovens § 1, stk. 3. Den omstændighed, at en fond er registreret som ikke-erhvervsdrivende, er derfor ikke nødvendigvis ensbetydende med, at den ud fra en skattemæssig vurdering er uden erhvervmæssig indkomst.

Er det konstateret, at fonden ikke har erhvervmæssig indkomst, er det afgørende dernæst, om indkomsten er over eller under 25.000 kr. Ved opgørelsen af denne indkomst skal som nævnt også skattefrit datterselskabsudbytte medregnes. Det samme gælder skattepligtige gaver. Derimod skal gaver, som efter § 3, stk. 3, er fritaget for beskatning, ikke medregnes.

Efter fondsbeskatningslovens § 3, stk. 2, kan fonde i den ikke-erhvervmæssige indkomst foretage et fradrag på 25.000 kr. Fradraget foretages, inden der sker fremførelse af evt. underskud, og inden der foretages

F. t. l. vedr. fondsbeskatningsloven

fradrag for uddelinger, hensættelser og konsolidering.

Fonde uden indkomst ved erhvervsmæssig virksomhed vil på grund af bundfradraget ikke komme til at betale skat, hvis indkomsten efter fradrag af renteudgifter, administrationsudgifter m.v. ikke overstiger 25.000 kr. Disse fonde vil efter forslaget kunne indgive erklæring i stedet for selvangivelse. Såfremt fonden modtager skattefrit udbytte, som bevirker, at indkomsten overstiger 25.000 kr. skal der dog indgives selvangivelse.

Forslaget gælder også familiefonde uden erhvervsmæssig indkomst, hvis den opgjorte indkomst ikke overstiger 25.000 kr.

Ad 2)

Den foreslåede nr. 2 er en gentagelse af den gældende § 15, stk. 3, i fondsbeskatningsloven. Det er dog en forudsætning, at fonden har fået tilladelse til at foretage hensættelser til almennyttige kulturelle formål efter fondsbeskatningslovens § 4, stk. 7.

Ad 3)

Der findes en række idrætsanlæg drevet som fonde, som primært er oprettet med det formål at erhverve, administrere, vedligeholde og udleje anlæg eller dele deraf til mødevirksomhed samt idræts- og samværsaktiviteter. Udlejning finder hovedsagelig sted til den/de foreninger, der har oprettet fonden, og indtægterne anvendes typisk udelukkende til vedligeholdelse eller forbedring af faciliteterne. Baggrunden for fondenes oprettelse er som oftest et ønske om selvstændig finansiering gennem låneoptagelse samt eksempelvis samvirke mellem flere lokale foreninger, som har gjort det muligt at få etableret idrætsanlæg i områder, hvor den stedlige kommune ikke har kunnet påtage sig opgaven.

De væsentligste indtægter for de fleste idrætsanlæg hidrører indirekte eller direkte fra kommunale tilskud.

Under henvisning til det kommunale tilsyn og den økonomiske kontrol, der udøves i forbindelse med ydelsen af et kommunalt tilskud, er en lang række af disse idrætsanlæg konkret blevet fritaget for registrering efter lov om fonde og visse foreninger § 1, stk. 3, eller lov om erhvervsdrivende fonde § 1, stk. 5, men de er fortsat omfattet af fondsbeskatningsloven.

Da idrætsanlæg på mange områder ligner de idrætsforeninger, der er fritaget for selvangivelsespligt efter selskabsskattelovens § 27, stk. 2, er det naturligt også at gennemføre en lempelse af selvangivelsespligten for disse.

Det foreslås derfor, at de idrætsanlæg, der har opnået en konkret fritagelse for registrering, i stedet for

selvangivelse kan indsende en erklæring, såfremt overskuddet udelukkende anvendes til formålet.

Selvejende kollegier betragtes i almindelighed som erhvervsdrivende fonde. Langt de fleste kollegier modtager statslige eller kommunale tilskud og bliver derfor ofte ligesom idrætsanlæggene efter ansøgning fritaget for registrering.

Som følge af fondsbeskatningslovens fradagsregler vil disse kollegier stort set aldrig komme til at betale skat.

Det foreslås derfor, at fonde, der har til formål at drive et kollegium for unge under uddannelse, og som er fritaget for registrering, kan indgive erklæring i stedet for selvangivelse.

Udtrykket »lette kollektivboliger« kom ind i lov om boligbyggeri i 1976. I medfør af loven blev regler om det kommunale tilsyn fastsat ved Boligministeriets cirkulære nr. 182 af 1. september 1976. Lette kollektivboliger erstattes nu af ældreboliger i forbindelse med gennemførelsen af ældreboligloven, der trådte i kraft 1. juli 1987. De hidtidige bestemmelser har dog bevaret deres gyldighed for de hidtil etablerede, lette kollektivboliger.

Også de nye ældreboliger er underkastet kommunalt tilsyn, jf. § 22 i lov nr. 378 af 10. juni 1987 om boliger for ældre personer og personer med handicap.

Almennyttige boligselskaber er generelt fritaget fra lov om erhvervsdrivende fonde i medfør af lovens § 1, stk. 4, nr. 3, og dermed fra fondsbeskatningsloven. Almennyttige boligselskaber og almenyttige selvejende institutioner, der driver lette kollektivboliger eller ældreboliger under kommunalt tilsyn, kan i deres faktiske virke sidestilles. Det foreslås derfor, at lette kollektivboliger og ældreboliger, der er fritaget for registrering, kan indgive erklæring i stedet for selvangivelse.

For såvel idrætsanlæg, kollegier, lette kollektivboliger og ældreboliger vil det være tilstrækkeligt, at afgørelsen om fritagelse for registrering er truffet inden udgangen af det indkomstår, der skal indgives erklæring for.

Ad 4)

Ud over de i nr. 1-3 nævnte tilfælde vil der være nogle fonde uden nævneværdig indkomst til beskatning (el-værker, teaterfonde, landsdelsorkestre, spejderhytter m.v.), hvor det også vil være en administrativ lettelse, hvis der i stedet for selvangivelse indgives erklæring. Kredsen er imidlertid ikke klart afgrænset.

Det foreslås derfor, at der indsættes en bestemmelse, som giver skatteministeren, eller den han bemyn-

diger dertil, mulighed for at tillade, at visse fonde i stedet for selvangivelse kan indgive erklæring.

Det er ikke som under nr. 1 en betingelse, at fonden kun må have indkomst af ikke-erhvervmæssig karakter. Det er heller ikke en betingelse som under nr. 3, at fonden skal være fritaget for registrering efter lov om fonde og visse foreninger § 1, stk. 3, eller lov om erhvervsdrivende fonde § 1, stk. 5. Ofte vil det dog være tilfældet.

Familiefonde bør ikke kunne få tilladelse til at indgive erklæring efter nr. 4. Det bemærkes dog, at hvis familiefonden giver et så beskedent afkast, at indkomsten er under 25.000 kr. efter fradrag af renteudgifter og administrationsudgifter, kan den selvfølgelig indgive erklæring efter den foreslåede nr. 1.

Herudover er det hensigten, at det kun er i særlige tilfælde, at ikke-almennyttige fonde kan opnå tilladelse til at afgive erklæring.

Administrative og provenue-mæssige konsekvenser

Lovforslaget vil betyde en meget væsentlig admi-

nistrativ lettelse. Lempelsen af selvangivelsespligten vil få virkning for lidt under halvdelen af de fonde, der er omfattet af fondsbeskatningsloven. Disse fonde behøver således ikke at udarbejde en egentlig selvangivelse, men kan nøjes med at indsende en erklæring samt et eksemplar af årsregnskabet.

Tilsvarende vil lovforslaget bevirke en væsentlig lettelse for de kommunale skattemyndigheder.

Provenumæssigt vil lovforslaget stort set være neutralt, idet der alene er tale om et kontrolspørgsmål. For så vidt angår fonde, der driver museer, idrætsanlæg, kollegier, lette kollektivboliger og ældreboliger vil der i øvrigt sjældent være tale om overskudsgivende virksomhed.

Ikrafttræden

Den foreslåede lempelse af selvangivelsespligten skal have virkning fra og med indkomståret 1988. Selvangivelse eller erklæring for 1988 skal indgives senest den 30. juni 1989.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af den bestemmelse,
der berøres af lovforslaget*

§ 1

I lov om beskatning af fonde, visse foreninger og institutter m.v. (fondsbeskatningsloven), jf. lovekendtgørelse nr. 514 af 26. august 1988, affattes § 15, stk. 3, således:

»Stk. 3. Fonde, som nævnt i § 1, nr. 1,

- 1) der ikke har indkomst ved erhvervsmæssig virksomhed, og hvis indkomst incl. skattefri udbytteindkomst efter fradrag af renteudgifter og administrationsomkostninger ikke overstiger 25.000 kr., kan i stedet for selvangivelse indgive erklæring herom,
- 2) der driver offentligt tilgængelige museer, og som har opnået tilladelse efter § 4, stk. 7, til uden begrænsninger at foretage hensættelser til almenvelgørende eller på anden måde almennyttige kulturelle formål, kan i stedet for selvangivelse indgive erklæring om, at overskuddet udelukkende anvendes til museets formål,
- 3) der har til formål at opføre og drive haller og anlæg til brug for idrætten, at etablere og drive kollegier for unge under uddannelse eller at etablere og drive lette kollektivboliger eller ældreboliger, og som er fritaget for registrering efter § 1, stk. 3, i lov om fonde og visse foreninger eller § 1, stk. 5, i lov om erhvervsdrivende fonde, kan i stedet for selvangivelse indgive erklæring om, at overskuddet udelukkende anvendes til formålet,

- 4) der udelukkende anvender overskuddet til formålet, og hvor forholdene i øvrigt taler herfor, kan af skatteministeren eller den han bemyndiger dertil få tilladelse til at indgive erklæring i stedet for selvangivelse.«

§ 15. Selskabsskattelovens regler om ligning, selvangivelse og opkrævning finder i øvrigt tilsvarende anvendelse på de af denne lov omfattede fonde, foreninger og institutter m.v.

Stk. 2. Foreninger som nævnt i § 1, nr. 2 og 3, der ikke opbeholder rente- og udbytteindkomst ud over 200.000 kr., kan i stedet for selvangivelse indgive erklæring herom. Opbeholder foreningen indkomst fra erhvervsmæssig virksomhed, skal der dog indgives selvangivelse om denne indkomst. Har foreningen oppebåret væsentlige ekstraordinære skattepligtige indtægter i form af avancer m.v., skal der uanset reglen i 1. pkt. indgives selvangivelse.

Stk. 3. Fonde, som nævnt i § 1, nr. 1, der driver offentligt tilgængelige museer, og som har opnået tilladelse efter § 4, stk. 7, til uden begrænsninger at foretage hensættelser til almenvelgørende eller på anden måde almennyttige kulturelle formål, kan i stedet for selvangivelse indgive erklæring om, at overskuddet udelukkende anvendes til museets formål.

Stk. 4. Skatteministeren fastsætter nærmere regler om opkrævning og inddrivelse af skatter fra fonde, foreninger og institutter.